

Bärare av VRE -bakterien

Enterokock (Enterococcus faecalis eller faecium) är vanlig bakterie, som förekommer normalt hos människor i tarmen och hos kvinnor i genitalområdet. De enterokockbakterier, som är resistenta mot antibiotika, benämns vancomycinresistenta enterokocker eller VRE. Vancomycin är ett antibiotikum, som används för behandling av infektioner orsakade av enterokocker.

En VRE -bärare är en person, hos vilken man konstaterat VRE -bakterier i kroppen. VRE -bärarskap är hos de flesta symptomfritt. VRE -bärarskap hittas också hos helt friska personer, personer i olika åldrar, och sådana, som inte haft någon kontakt med hälso- och sjukvården.

Alla människor har enterokocker i tarmen, och de är oftast ofarliga hos friska människor. VRE -bakterien, liksom enterokocken som är sensitiv för antibiotika, kan orsaka till exempel för urinvägsinfektion. Allvarliga infektioner orsakade av enterokocker, såsom sepsis (blodförgiftning), är ovanliga. Dessa infektioner behandlas med sådana antibiotika, som enligt känslighetsbestämningen är effektiva mot VRE -bakterien.

Bärarskap är inte ett hinder för normalt umgänge med andra människor

VRE påverkar inte det dagliga livet. Man behöver inte berätta om bärarskapet på arbetsplatsen, i skolan, på daghemmet, i hobbyer, vid besök hos bekanta eller på andra ställen utanför hälso- och sjukvårdsinstanser. Bäraren kan upprätthålla normala sociala kontakter och aktiviteter trots fyndet av resistent bakterie. Bäraren kan besöka simhallar eller allmänna bastun, om det inte finns öppna, varande sår.

Händerna tvättas med vatten och tvål före matlagning och måltider. Händerna tvättas noggrant också efter WC -besök och torkas i egen handduk. Alla vård- och hygienredskap, såsom rakapparat, borste, krämer och sårvårdsprodukter, skall vara personliga, och skall inte delas med andra. För besökaren skall ha egen handduk, vilket också hör till normal hygienpraxis. Disk, byk och sopor hanteras på normalt vis. I städning av hemmet används vanliga rengöringsmedel.

Inom hemsjukvården och hemvården kräver VRE -bärarskap speciell uppmärksamhet, och man skall därför informera dessa instanser om bärarskapet. Extra uppmärksamhet skall fästas vid handhygien i samband med skötsel av sår. Eventuella förband eller annat sårvårdsmaterial slänger man direkt i hushållsavfall.

VRE -bärare på sjukhus eller i andra hälso- och sjukvårdsinrättningar

Bäraren skall berätta om sitt VRE -bärarskap när man hamnar på sjukhus eller uträttar ett ärende hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. I vårdinrättningar kan dessa bakterier spridas från en person till en annan via händer eller sanitetsutrymmen. På sjukhuset är det viktigt att förhindra spridning av bakterierna till andra patienter. Mot VRE -bäraren inriktas speciella åtgärder för att hindra spridning av VRE. På bäddavdelning vårdas VRE -bärare i kontaktisolering i eget rum med wc och dusch. Personalen använder skyddskläder vid nära vårdkontakt. Isoleringsåtgärderna får dock inte påverka tillgången av eller försämra kvaliteten på vård eller rehabilitering. Personalen handleder patienterna och anhöriga i användning av handsprit, och ger nödvändiga tilläggsanvisningar till besökare.

VRE kan försvinna utan behandling men bärarskapet kan inte påverkas t.ex. med antibiotikum. På grund av att bärarskapet oftast är långvarigt, kan VRE -odlingen bli positiv igen efter en längre tid, fast bakterien där emellan inte skulle ha hittats i prover. Riskuppgiften i patientjournalen kan upphävas endast på basen av beslut fattat av välfärdsområde smittskyddsansvariga läkare.

Enheten för infektionsbekämpning i Egentliga Finlands välfärdsområde upprätthåller ett register på bärare, vilket man förpliktas till enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), och detta register innehåller alla bärare av multiresistenta bakterier inom sjukvårdsdistriktet. Enligt lagen kan information från registret av bärarskap förmedlas också till bärarens hälsovårdscentral.

I enlighet med lagen görs en anteckning i patientjournalen om bärarskapet, en s.k. riskuppgift ("riskitieto"). Denna information syns också i Kanta -arkivet. Med hjälp av detta förmedlas information om bärarskapet till hälsovårdspersonalen.

Tilläggsinformation får du från din egen hälsovårdscentral, sjukhuset som vårdat Dig och från Enheten för infektionsbekämpning vardagar telefon 02 313 3273.